

Natuur in het Gein

Spaar het Gein gaat beginnen met het inventariseren van de natuurwaarden in het Gein. Een enthousiaste groep van vrijwilligers gaat aan de slag: vroeg opstaan om de vogels te horen fluiten, in een waadbreek met een schepnet door een slootjes ploeteren op zoek naar de kleine modderkruiper (een vissoort die in poldersloten voorkomt) of op een mooie pinksterdag met de neus in de berm loerend naar alles wat groen is. Waarom? Op de jaarvergadering in april is het toegelicht: omdat we het leuk vinden en omdat we nieuwsgierig zijn. En omdat we zo goed mogelijk willen weten waarom en hoe we het Gein willen blijven beschermen. Hoe zou je daar nu vanuit de agrarische sector naar kunnen kijken? Daarover gaat deze beschouwing.

Broedende zwaan

In menige brief aan de overheid en in pleitnota's voor de rechtbank hebben we het opgeschreven: het Gein heeft grote natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Over elk van die woorden valt een boek te schrijven en dan nog is het lastig om exact te formuleren wat je er precies onder kunt verstaan. Zo'n schijnbaar eenvoudig, alledaagse begrip als natuur kun je op heel veel

manieren definiëren. Ieder van ons doet dat op zijn of haar eigen manier. Vaak onbewust en beïnvloed door onze omgeving en de tijdschriften en kranten die we lezen. Laat ik een voorbeeld noemen. Is het Gein een natuurgebied? Ik hoor veel mensen om me heen, hier in Abcoude, die dat zeggen. De natuur in het Gein is zo mooi, hoor je dan op een mooie zondagmiddag uit de mond van wandelaars in het Gein. En ze hebben gelijk, natuurlijk (hé, gek woord, al weer natuur). Als je een agrariër vraagt wat hij zo aantrekkelijk vindt aan zijn beroep, boer zijn, hoor je vaak: de vrijheid van je eigen bedrijf en het werken in de natuur. En ook zij hebben natuurlijk gelijk. Zij wonen en werken in de natuur. En dan bedoelen ze niet alleen de natuur 'buiten', maar ook hun 'vak': zij werken niet alleen in, maar ook met de natuur. Wie zelf dieren verzorgt of wel eens de geboorte van een kalfje heeft meegemaakt, weet dat landbouw alles met natuur te maken heeft. Maar ... als je in de formele bestemmingsplannen kijkt en je oor te luisteren legt bij de politiek of bij de voorlieden van de landbouw- en natuurorganisaties, dan hoor je vaak iets heel

Vervolg op blz. 2

In deze nieuwsbrief

<i>pagina 1</i>	Natuur in het Gein
<i>pagina 3</i>	Werkgroep vissen en amfibieën
<i>pagina 4</i>	Wat heeft het bestuur de afgelopen periode gedaan
<i>pagina 5</i>	Boerderij Hogerlust
<i>pagina 6</i>	Het Rien Nouwen aquaduct wordt langzaam groen
<i>pagina 7</i>	Natuurwaarden inventarisatie
<i>pagina 8</i>	Jaar van de boerenzwaluw

<i>pagina 8</i>	Kramenmarkt
<i>pagina 9</i>	Het Geinproject
<i>pagina 9</i>	Delphine in beweging
<i>pagina 10</i>	Laatste nieuws bootjes
<i>pagina 10</i>	De waterdragers van het Gein
<i>pagina 10</i>	Rembrandt en Mondriaan
<i>pagina 11</i>	Explosie in het Gein
<i>pagina 12</i>	Verliefdheid op de Wilhelminabrug

De SHG Nieuwsbrief verschijnt ook elektronisch. Kijk op: www.spaarhetgein.nl

Echte koekoeksbloem

anders: dan is het al gauw landbouw OF natuur. In het bestemmingsplan is het Gein een agrarisch gebied, met alleen enkele kleine oeverlandjes als natuurgebied. Zwart – wit. Merkwaardig, in het dagelijks leven ervaren we het boerenland als natuur, maar in een andere wereld van beleid en politiek lijken het tegengestelden. De begrippen zijn gepolitiseerd, waarbij bovendien natuur vaak wordt geassocieerd met ‘mooi, ongerept, goed’ als een tegenstelling ten opzichte van ‘cultuur’. Een geromantiseerd beeld, dat voor iedereen die ook maar een beetje weet hoe de natuur werkt vals is.

Valse tegenstelling

Natuur of cultuur? Landbouw of natuur? Het zijn valse tegenstellingen. Het is natuurlijk (!) natuur en cultuur. Zo’n 1000 jaar geleden begonnen onze voorouders met de ontginning van de moerassige wouden die zich in onze streek uitstrekten. Ze groeven afwateringsslootjes, brandden het bos, legden akkers aan en bouwden hun boerderijen en woningen. De natuur in zijn oorspronkelijke vorm verdween, maar er bleef wel iets natuurlijks en er kwam menselijke cultuur bij. Er zijn plant- en diersoorten verdwenen en er zijn soorten bijgekomen. Het beeld is veranderd. Waardevoller of waarde-lozer? Wie zal het zeggen? Wiens oordeel is de waarheid? Het mijne niet in elk geval, maar één ding weet ik wel: de combinatie van de agrarische cultuur en de natuur in het Gein heeft een prachtig geheel opgeleverd. We hebben in het Gein, maar breder, in de sompige delta van Nederland een enorme ontwikkeling teweeggebracht, met grote welvarende steden, een rijke cultuur, en een productieve landbouw van wereldniveau. En, of je het nou wilt geloven of niet: er is nog steeds natuur. De natuur krijg je er kennelijk niet zo gauw onder. En de tegenstelling natuur - cultuur is kennelijk niet zo

zwart – wit als de beleidsnota’s ons voorschotelten. Sterker nog, er is in de loop der tijd een uniek landschap gecreëerd. Nergens ter wereld liggen zo veel kilometers sloot als in ons land. Weidevogels is zo’n ander fenomeen. In puur natuurlijke omgeving kwamen lang geleden grutto’s en kempfanen voor. Door de ontwikkeling van de landbouw, die door bemesting steeds vruchtbaarder graslanden creëerde, zijn die vogels flink in aantal vooruitgegaan. De kempfaan gedijde het best in een landbouw, zoals we die in de eerste helft van de 20ste eeuw kenden. Die is er niet meer en willen we ook niet terug. De kempfaan zal hier dus ook verdwijnen. Elke tijd krijgt zijn eigen natuur. De grutto beleefde zijn beste tijd in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. De ouderen onder ons kunnen zich dat vast nog herinneren. De voortgaande intensivering van de landbouw van toen bood precies wat ie nodig had: veel voedsel en voldoende tijd in het voorjaar om zijn jongen groot te brengen. Nu heeft de grutto het moeilijk. De aantallen lopen terug door een complex aan oorzaken. Maar er wordt met man en macht gewerkt aan het behoud van de grutto als broedvogel van het boerenland. Dankzij slim onderzoek en de enthousiaste inzet van grote aantallen boeren keert het tij. Sommige natuurwaarden hebben dus de landbouw nodig. Niet alle natuurlijk, laten we daar reëel in zijn, maar het geldt wel voor de natuur- en landschapswaarden in het agrarisch cultuurlandschap van het Gein. Landbouw en natuur horen hier bij elkaar als een deksel en een doosje.

Wat heeft dit allemaal nu te maken met de inventarisatie? Om een lang verhaal kort te maken: ik vind dat Spaar het Gein niet moet denken vanuit de tegenstelling natuur en landbouw; die is kunstmatig, gepolitiseerd, ons opgedrongen door beleidsmakers en eenzijdige belangenbehartigers. De natuur hoort erbij in een agrarisch landschap. En dan is het niet meer dan logisch dat je wilt weten waar je het over hebt. En het is leuk. Heeft u afgelopen winter de Kleine zwanen gezien in het Gein – nee, niet de knobbelzwanen, maar hun neefjes en nichtjes die hier overwinteren en ‘s zomers broeden op Nova Zembla. Of kent u het verschil niet tussen beide soorten? - Een intrigerend leven hebben die Kleine zwanen. Inventarisatie is niets meer en niets minder dan met enthousiaste mensen ontdekken wat er aan de hand is in de natuur. Dat gebeurt overigens ook in gebieden om ons heen, bijv. in Amstelland en Waterland.

Lopen bedrijven (agrarische of andere) dan een risico dat ze dan straks aan banden worden gelegd, omdat er een zeldzaam beestje is gevonden en ze aan regels worden gebonden? Je zou dat kunnen denken, omdat dat elders, rond de zgn. Natura 2000 gebieden (met Europese verplichtingen), speelt en in het verleden wel is gebeurd. Maar het Gein is geen Natura 2000 gebied en zal het ook niet

worden. Er komen geen nieuwe gebieden meer bij; staatssecretaris Bleker wil er zelfs een stuk of wat afschaffen. Er is naar mijn stellige overtuiging geen enkel risico voor agrarische bedrijven. Experts weten al zo ongeveer wat er in het Gein voorkomt, al is een verrassing nooit uit te sluiten. Het Gein is namelijk geen gebied met heel bijzondere milieus en daaraan gebonden natuurwaarden. Heel veel informatie is al vastgelegd in rapporten en is met een enkele muisklik al op internet te vinden (www.waarneming.nl). Er is geen enkele reden en ook geen gelegenheid om onwetend te blijven.

In alle overheidsplannen en door alle bestuurders en politici wordt erkend dat het Gein agrarisch is en moet blijven. De natuurwaarden die er voorkomen, komen er voor dankzij het huidige gebruik. Ik zou zeggen, hoe meer waardevolle natuur we aantreffen, hoe trotser we mogen zijn.

Wederzijds afhankelijk

Veel natuurwaarden in het Gein hebben de landbouw nodig, hebben we zojuist gezien. Maar het omgekeerde is ook waar. De landbouw heeft de natuur nodig. Laten we nog eens kijken naar die geweldige ontwikkeling die het Nederlandse landschap heeft ondergaan en ons inbeelden hoe het verder zou kunnen gaan. De landbouwsector gebruikt en beheert nu ongeveer 70% van de oppervlakte van Nederland. Bouwers en projectontwikkelaars kijken belust naar die ruimte, zeker in de buurt van de grote steden. Het is voor de landbouw zelf en dus voor het behoud van het open, groene landschap, waar onze vereniging voor opkomt, van het grootste belang dat ze respect toont voor de natuurwaarden. Dan doen ze ook, bijv. door het

agrarisch natuurbeheer, waaraan de meeste ondernemers in het Gein, verenigd in de agrarisch natuurvereniging Vechtvallei, aan meewerken. De moderne samenleving vraagt aan alle ondernemers, dus ook aan agrariërs, om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Rekening houden met de natuur en er iets moois van maken helpt de landbouw om hun rol als beheerder van het open groene landschap te tonen en zo sterk te staan tegen opoffering van hun grond voor randstedelijke ontwikkelingen. In de top van de landbouworganisaties spreekt men in dit verband over de 'license to produce': de maatschappelijke rechtvaardiging dat je als landbouwsector zo'n groot deel van de schaarse ruimte mag blijven gebruiken en beheren. Die rechtvaardiging verdien je door voedsel te produceren, maar ook door een goed gastheer te zijn voor de natuur, door duurzame productiewijzen en door mensen te laten genieten van het buitengebied. En als je de politiek in Brussel en Den Haag goed beluistert, dan gaan we toe naar een wijziging van het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid. Dan zal langzaam maar zeker de inkomenssteun voor boeren meer en meer worden gekoppeld aan zaken als duurzaamheid en goed omgevingsbeheer.

Een goeie boer is op de toekomst voorbereid; hij kent zijn koeien als zijn broekzak. En, zou ik zeggen, is nieuwsgierig om de natuur op en om zijn bedrijf - nog beter - te leren kennen. Gelukkig is er de vereniging Spaar het Gein, waarin we als boeren, burgers en buitenlui elkaar ontmoeten en het over dit soort zaken hebben.

Tjebbe de Boer

Werkgroep vissen en amfibieën

In het kader van de flora en fauna inventarisatie rondom het Gein, is op 7 mei de werkgroep vissen en amfibieën van start gegaan met een excursie in

de Broekzijdse polder. Het was een prachtige zomerse avond toen verschillende leden van de werkgroep, uitgebreid met twee deskundigen, met schepnetten gewapend, het land introkken vanaf de boerderij van Jos Snoek. Al gauw kwamen de eerste uitroepen naar aanleiding van wat boven water werd gehaald. Zo werden gevangen: tiendoornige stekelbaarsjes, kleine modderkruipers, een jonge zeelt, een jonge snoek, een jonge voorn, twee jonge baarsjes, een zoetwaterkreeft, kleine watersalamanders, ontelbare kikkervissen van de bruine kikker en misschien ook wel van de rugstreeppad die liet zich ook horen. Verder veel insecten zoals wantsen, watertorren, vlokreeftjes en kokerjuffers, slakken zoals posthoorn en poelslak. Alles bij elkaar een vruchtbare avond te meer daar tot slot Jan Beekman en Tom Snoek Jos nog hebben geholpen een mooi kalf ter wereld te brengen! Misschien moet ook deze vangst genoteerd worden voor [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)!

Vrijdag 3 juni trok vanaf mijn adres, Gein Zuid 34, opnieuw een kleine groep de polder in. Het weer was nog steeds prachtig en in korte tijd was er weer een aardige hoeveelheid waterbeestjes gevangen, hoewel wat minder soorten dan vorige keer. De volgende inventarisatie zal na de zomer plaatsvinden.

Jan Dulfer

Een kleine snoek

Wat heeft het bestuur de afgelopen periode gedaan

December 2010: Gaat het kruispunt bij Driemond op de schop? De provincie Noord-Holland heeft een reconstructie van de provinciale weg N236 tussen Amsterdam en het Gooi in de planning, inclusief een aantal daarvan deel uitmakende kruispunten. Dit is te lezen in het Provinciaal Meerderejarenprogramma Infrastructuur (PMI) 2010-2014. De reconstructie dient volgens de provincie zowel de verkeersveiligheid als de bereikbaarheid (doorstroming). Niet alleen vindt de provincie de weg te smal, maar ook vindt zij een aantal kruispunten onveilig. Het bestuur heeft zich gemeld om in een vroeg stadium mee te mogen denken.

Januari 2011: Het bestuur tekent bezwaar aan tegen het door Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht op 21 september 2010 gewijzigd vastgestelde Verkeersbesluit vaarwegen. Het Verkeersbesluit bevat regels voor het Gein en het Nauwe Gein ten aanzien van de minimale breedte van de vaarstrook, van de maximale afmetingen van vaartuigen en van de mogelijkheden om ligplaats te nemen. Spaar het Gein pleit voor een aanpassing van de maatvoering aan de maat van het Gein. Bijkomend voordeel is dat de Nauwe Geinbewoners hun ligplaats eerder kunnen behouden.

Februari: Samen met andere natuur- en landschapsorganisaties doet Spaar het Gein onder het motto 'Hart voor Natuur' mee aan een protestdag tegen de bezuinigingen van het kabinet op natuur en

landschap. De bijdrage van Spaar het Gein is een wandeling van Fort Abcoude via de Liniedijk naar Fort Nigtevecht. Jan Beekman en Tjebbe de Boer geven de deelnemers deskundige uitleg over natuur- en landschapswaarden.

Maart: Op de algemene ledenvergadering in het Viscentrum wordt het officiële startschot voor de flora- en faunainventarisatie gegeven.

April: Het bestuur heeft een kennismakingsgesprek met drie wethouders van de (nieuwe) gemeente De Ronde Venen en spreekt over een aantal actuele kwesties (dijkverzwaring, verkeersproblematiek Stationsstraat, aquaductomgeving, wandelroute bij oude station, onderhoud Wilhelminabrug en kapvergunningstelsel). De indruk: het gemeentebestuur staat positief tegen over de meeste ideeën van Spaar het Gein, als het maar geen geld kost, want dat is er niet.

April (2): het bestuur overlegt met andere belanghebbende partijen over de wijze waarop de besluitvorming over de fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal in goede banen kan worden geleid.

Over alle onderwerpen kunt u meer informatie vinden op www.spaarhetgein.nl.

Rien Leemans

De fort-tot-fort wandeling

Boerderij Hogerlust

Op Gein Zuid 37 staat een van de mooiste boerderijen van het Geingebied, Hogerlust. Het is een echte herenboerderij, met een statige ingang in het voorhuis en een voorkamer met in stijl ontworpen deuren en kasten.

De boerderij is gebouwd rond 1750, maar lang daarvoor moet er al een boerderij hebben gestaan, want op verschillende plaatsen in de grond zijn resten van de fundering van een ouder gebouw aangetroffen. Jan van den Bosch, de overgrootvader van de huidige bewoner Jur van den Bosch, kocht de boerderij in 1873. Jan was boer maar ook veehandelaar. In de familie staat hij bekend als de man die, als er weer eens mond-en-klauwzeer was uitgebroken, zich voor geen gat liet vangen. Hij kocht zijn koeien dan daar waar geen ziekte heerste, helemaal in Friesland, en kwam dan lopend met z'n beesten terug naar huis. Rivieren waren geen hinderpaal, de koeien gingen zwemmend naar de overkant, net zoals in Amerika!

Zoon Willem heeft in de crisisjaren de boerderij moeten verkopen aan de adellijke familie van Lijnden, die ook andere bezittingen in de buurt had. Hij bleef als pachter op de boerderij werken. Toen hij in 1949 overleed, nam zijn zoon Jan, die eerst elders een boerderij had, het bedrijf over. Later, in 1962, vormden de twee zoons, Jur en Co, samen met hun vader een maatschap. Het was toen een melkveebedrijf met 35 a 40 koeien, nog wat schapen en twee varkens. In 1983 besloot Jur het huis te kopen, maar het land bleef hij pachten.

Ik ga op bezoek bij Jur en zijn vrouw Nettie, en krijg eerst een rondleiding door de tuin. Jur heeft de tuin zelf ontworpen en doet het onderhoud ook zelf. Het is een romantische tuin die echt uitnodigt tot rondwalen. En vanuit de tuin een prachtig uitzicht over de weilanden! Daarna laat hij me zijn werkplaats zien waar hij beeldhouwt en houtsnijwerk maakt. Al bij aankomst bij de boerderij valt meteen een van zijn werkstukken op bij de ingang. Eenmaal in de gezellige woonkeuken vertelt Jur over de jaren dat hij zijn bedrijf had.

In de beginjaren deed Jur al het werk op het land met twee paarden, daarna met nog maar één paard en een trekker. Ondanks het drukke bestaan van boer deed hij van jongsaf aan heel veel aan sport. In '56 schaatste hij de elfstedentocht samen met Anton Gijssen, daarna in '63, dat beruchte jaar, nog eens. Voor de ijsclub Driemond gaf hij les op de Jaap Edenbaan.

Net als elders ging het bedrijf met de tijd mee. In de 80-er jaren werd de eerste ligboxstal gebouwd, voor 50 melkkoeien. In 1993 de tweede ligboxstal, ditmaal met plaats voor 70 koeien. Het melken gebeurde al vanaf '56 met de melkmachine en in de 80-er jaren werd de visgraat-melkstal geïnstalleerd, waarin acht koeien tegelijk gemolken konden worden. Vóór '58 werden de koeien gedekt door een

eigen stier, daarna werd overgegaan op K.I. Het bedrijf was lid van het Nederlandse Rundvee Stamboek. Een maal per jaar kwam de keurmeester de vaarzen keuren. Voor de provinciale veekeuring kon men met de beesten naar Schoorl. Jur verkocht ook vee als export, naar Rusland, Marokko, Algerije en Griekenland. Dan ging het om koeien van anderhalf jaar oud, die zichtbaar (drie maanden) drachtig waren.

Een maal per drie weken moest de melk gekeurd worden door de controlevereniging "Ons Belang", op het laboratorium in Weesp. Gekeurd werden het vet- en het eiwitgehalte van de melk. Daarop, en op de hoeveelheid per melkbeurt, werden de koeien geselecteerd voor de fok. Alle beste vaarskalfjes en stierkalfjes werden gehouden voor de fokkerij; de overige kalfjes werden verkocht voor de slacht. Een enkele keer werd een stierkalf verkocht aan het K.I.-station. De keuring daarvoor was extra streng. In de 80-er jaren is de nederlandse fokkerij overgeschakeld op het Holstein ras. Het Fries-Hollands ras (F.H. ras) wordt bijna niet meer gebruikt. Die Holsteiners, uit Amerika afkomstig, werden vanaf eind 19e eeuw gefokt uit de F.H.- koeien die ingevoerd waren uit Noord-Holland. Daar in Amerika werd geselecteerd op hoeveelheid melk, niet op vetgehalte, zoals hier. De Holsteiners zijn groter, en ook kwetsbaarder dan de F.H.-koeien.

Jur is pas later gaan overschakelen op het Holsteinras. Gevolg was, dat zijn F.H.-stieren daardoor minder bruikbaar werden.

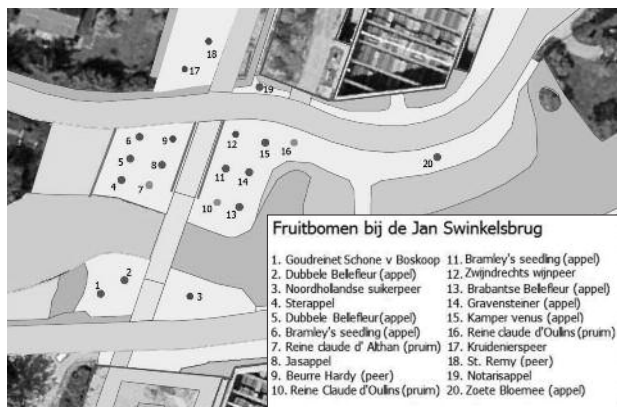
In 1999 heeft hij zijn melk-quotum verkocht. Geen van zijn kinderen wilde hem opvolgen in het bedrijf. Naast beeldhouwen, tekenen en tuinieren zet Jur zich ook in voor de vereniging "Vechtvallei", en dan vooral voor de weidevogels. Hij houdt de aanwezigheid van nesten in de gaten en regelt de afspraken tussen vrijwillige beschermers en de boeren.

Jur levert ook een bijdrage aan het werk van de Commissie Natuurwaarden, die de flora en fauna langs het Gein gaat inventariseren. Zie ook het artikel Natuur in het Gein, door Tjebbe de Boer, in dit blad.

GW

Het Rien Nouwen aquaduct wordt langzaam groen

'Het Rien Nouwen aquaduct wordt groen' schreef ik in de VAR van 31 maart j.l. Het weekend daarvoor hadden we zo'n 200 struiken aangeplant langs de hekken van het aquaduct, en Koos van der Weijden van de Landschapswerkgroep zou het weekend daarna 20 fruitbomen gaan planten.

Het aquaduct was al in 2005 opgeleverd, de naast gelegen Jan Swinkelsbrug ook al weer twee jaar geleden. Maar erg mooi opgeleverd was het niet. Veel mensen stoorden zich aan de grote hoeveelheid hekken rond het aquaduct, en ook de grond was niet goed afgewerkt. Naast het fietspad lag nog een berg grond en puin, en ook staken er nog leidingen en stukken ijzer uit de grond. Het leek er niet op dat daar nog verbetering in zou komen. Wel waren er in de zomer van 2010 door de gemeente ligusters geplant aan de noordzijde van het aquaduct. Dat was eerder ook al eens gebeurd, maar toen bleken ze later afgemaaid te zijn.

Met enkele omwonenden en de landschapswerkgroep bedachten we een plan om dan maar zelf de boel wat leuker in te richten. Er bleek nog wat geld in kas bij de Vereniging Spoorbuurt, die sinds de oplevering van het aquaduct een slapend bestaan leidde. We zochten contact met de gemeente (inmiddels Ronde Venen), om ons plan kenbaar te maken, zodat de struiken niet opnieuw afgemaaid zouden worden. De hulp van de gemeente beperkte zich tot het afvoeren van de berg grond, en de levering van zwarte grond voor de aanplant van de fruitbomen.

Voor de struiken (en kleine bomen) hebben we voor inheemse soorten gekozen. Veel sleedoorns, die uitbundig bloeien in het voorjaar, maar ook meidoorns, spaanse aak, rode kornoelje, ratelpopulier, hondsroos en hazelaar. De fruitbomen zijn ouderwetse appel- peren- en pruimenrassen. Een kaartje met de aangeplante soorten vindt u bij dit artikel en is ook te vinden op de website van Spaar het Gein.

Bij het planten van de struiken en de fruitbomen bleek pas echt hoe slecht de bodem was. Puur zand op de plek van de vroegere spoorbaan, veel stenen en puin op andere plaatsen. De struiken werden geleverd zonder wortelkluif, en door allerlei omstandigheden konden we pas laat gaan planten. Sommige struikjes liepen al uit. Ze zouden een moeilijke start krijgen, en onze hoop was gevestigd op een paar flinke voorjaarsbuien.

Maar die buien kwamen niet. Erger nog: het werd het droogste voorjaar in zeker 50 jaar! Ons groenproject werd al snel een strijd tegen de droogte. Zelf heb ik een paar honderd gieters leeggegoten. Er was gelukkig veel hulp. Buurman René heeft een paar keer met een pomp en een tuinslang het gedeelte naast zijn tuin van water voorzien. Ook anderen waren met gieters en emmers in de weer. Nico Vendrig bedacht een systeem met emmers met een gat in de bodem, zodat de fruitbomen aldoor van water werden voorzien. Gay Jannette Walen maakte een mooi bordje, met het verzoek aan voorbijgangers om de emmers bij te vullen. Chris v.d. Anker en Jos Snoek waren zo vriendelijk om met een grote watertank langs te komen, zodat de aanplant er weer een tijd tegen kon. De actie van Jos Snoek ging niet helemaal vlekkeloos. Bij het omrijden van Gein Noord naar Gein Zuid merkte hij het stoplicht bij de Albert Heijn niet op. Een ijverige politiemann achtervolgde hem tot op het aquaduct, en schreef een bon uit van 180 euro! Enkele omstanders gaven spontaan een bijdrage, en dankzij nog meer giften heeft het Jos uiteindelijk geen geld

gekost. Het is fijn dat zoveel mensen op de een of andere manier een bijdrage willen leveren. Dankzij alle hulp hebben de meeste struiken de droogte weten te overleven. Wel gaat door de droogte de groei maar langzaam, zodat de hekken voorlopig nog niet uit het zicht verdwenen zijn.

Er was naast de droogte nog meer onheil. Half mei bleek opeens een strook van een halve meter langs de hekken van het aquaduct gemaaid te zijn, kennelijk in opdracht van Prorail. Er zijn minstens 10 struiken gesneuveld. We proberen met Prorail in contact te komen, om dit in de toekomst te voorkomen. En zo gaat ons groenproject met vallen en opstaan. Het Rien Nouwen aquaduct wordt groen, maar langzaam.

Er zijn trouwens nog meer plannen. Het is de bedoeling dat we in het najaar ook een grote hoeveelheid bollen planten: boerencrocus, sneeuw-klokje, wat vogelmelk en misschien nog andere soorten. Ook dan is hulp welkom!

Bart Vreeken
Stationsstraat 48
0294-281110

Natuurwaarden inventarisatie

Met zo'n heftige uitbarsting in de natuur als tijdens de afgelopen warme aprilmaand, begonnen ook bij de natuurwaardeninventariseerders de kriebels flink op te spelen.

Diverse afspraken voor excursies werden spontaan gemaakt en resulteerden in al heel wat waarnemingen.

Eén zo'n spontaan afgesproken excursie werd 17 mei gehouden. Op deze mooie avond ging een groepje van zo'n 8 mannen en vrouwen op weg met fiets, fototoestel en verrekijker, enthousiast op zoek naar planten en wat we zoal niet tegenkwamen. De route ging vanaf het aquaduct in Gein

Noord tot iets voorbij de Wilhelminabrug en weer terug door Gein Zuid.

Als eerste konden we ons al verheugen in de aanblik van een wilde eend met zo'n zeven al behoorlijk groot geworden jongen. Een knappe prestatie van moeder eend want veel jonge eendjes worden, dankzij kraai en reiger, niet zo groot.

Behalve diverse vogels waaronder ook de grote bonte specht konden we al heel wat bloeiende planten noteren.

Waargenomen planten:

Gewone dotterbloem; echte koekoeksbloem (te herkennen aan het gerafelde bloemblad) en ook zelfs enkele witte exemplaren; scherpe boterbloem; kruipende boterbloem; egelboterbloem; het blad van zilverschoon; gele lis; moerasvergeet-mij-nietje; schild-ereprijs; Hondsdraf; smeewortel (paarse en witte); grote valerian; echte kamille; gewone engelwortel; glad walstro; moeraswalstro; moeraszegge of scherpe zegge; grote vossenstaart; pijptorkruid; kleine waterrepe; waterzuring; kalmoes; gewoon reukgras en, heel bijzonder voor deze tijd van het jaar: bloeiende waterlelies, blad van de gele plomp met al een enkele bloemknop!

Zodra het weer het toelaat gaan we ook het water op zodat we nog meer oever- en waterplanten kunnen vinden!

Anneke de Groot

(Met dank aan mijn deskundige groepsleden van die avond)

Dotter langs het Gein

Het jaar van de boerenzwaluw

Even voorstellen...Glanzend blauwzwart van boven, een roomkleurige buik en een karmijnrode keel, dat zijn de kleuren van de boerenzwaluw. De staart is diep gevorkt. Hoe langer de staartveren van het mannetje, hoe aantrekkelijker hij is voor de vrouwtjes. De boerenzwaluw weegt ongeveer 20 gram en haalt met gemak een vliegsnelheid van 50 km/u. Boerenzwaluwen zijn acrobatische vliegers.

Enorme eetlust...De boerenzwaluw vangt in de lucht enorme hoeveelheden insecten. Bij een nest met vijf jongen worden per etmaal 6.000 insecten aangevoerd! In een broedseizoen met twee legsels vangt een zwaluwechtbaar ongeveer één miljoen insecten. Vooral grote vliegen zijn favoriet.

Wereldreiziger...Soms al in maart arriveren de eerste boerenzwaluwen in ons land. Ze hebben dan een vliegreis van zo'n 8.000 kilometer achter de rug. Ze komen van hun winterkwartieren in West-Afrika, soms zelfs Zuid-Afrika. En ze hebben een drie-daagse uitputtingslag door de Sahara doorstaan. Is dat geen wereldprestatie?

Geen plek onder de zon...Boerenzwaluwen broeden op beschutte, vaak wat donkere plekken. Veestallen en boerenschuren zijn favoriet. Een nest vlakbij het vee, met volop vliegen nabij, is ideaal. Ze broeden ook wel onder bruggen en afdakjes.

Rode Lijst...Er broeden tussen de 100.000 tot 200.000 paartjes boerenzwaluwen in ons land. Rond 1960 was dat nog het dubbele. Die teruggang is voldoende

de alarmerend voor een plek op de **Rode Lijst**. Om in ons land te kunnen blijven genieten van boerenzwaluwen, moeten we het agrarisch gebied aantrekkelijk voor ze houden.

De omgeving waar de boerenzwaluw broedt, is de laatste jaren sterk gewijzigd. Zoals veranderingen van de bedrijfsvoering, het wegvallen van agrarische bedrijven, en maatregelen voor veiligheid en hygiëne in de voedselproductie m.n. bij de melkveehouderij.

Dat zal in ons Geingebied niet anders zijn.

De boerenzwaluw, "de acrobaat op het erf", verdient een steun in de rug. Het behouden van de huidige broedplaatsen is belangrijk evenals het creëren van nieuwe plekken. 2011 is uitgeroepen tot "het jaar van de boerenzwaluw". Sovon Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming geven dit jaar de boerenzwaluw extra aandacht en de hulp wordt gevraagd van vrijwilligers, boeren en buitenlui om kennis te verzamelen die nodig is om deze prachtige vogel beter te beschermen.

Zo is er een brochure "acrobaat op het erf" aan te vragen via www.vogelbescherming.nl/service&vragen, ook een "Advieslijst Boerenzwaluvriendelijke Maatregelen", evenals een poster "Doe mee, zorg voor de Boerenzwaluw", en een sticker. Telefonisch aanvragen kan ook: bij de Vogelbescherming 030-6937700, of bezoek de winkel op Boulevard 12, 3707 BM, Zeist. Deelname aan het boerenzwaluwonderzoek is mogelijk via www.jaarvandeboerenzwaluw.nl.

*Commissie Natuurwaarden, Werkgroep Vogels
Ton Koekenbier
ton.koekenbier@chello.nl*

Kramenmarkt de Ronde Venen

Vrijdag 7 januari vond de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente De Ronde Venen plaats in De Boei in Vinkeveen, voor het eerst samen met Abcoude. Tijdens deze nieuwjaarsreceptie konden lokale verenigingen zich presenteren aan het publiek. Ook de Vereniging Spaar het Gein presenteerde zich met een mooie kraam (maar waar, oh waar is toch het Spaar het Gein spandoek gebleven?)

Geindag 2011

“Welkom op BuitenPlaats Piusvreugd!”, herenboer Luuk leidt alle bezoekers met verve rond op de door de kinderen van de Piuschool gedeeltelijk herbouwde buitenplaats. Het is 28 mei, Geindag 2011 en groep 6 presenteert het resultaat van hun workshop over BuitenPlaatsen langs het Gein. Geïnspireerd op de vele 17e en 18e eeuwse buitenplaatsen, die sindsdien – op één na – helaas allemaal uit het Gein zijn verdwenen. De kinderen hebben zich drie weken lang ingeleefd in het leven van één van de rijke families die vroeger 's zomers hun 'vakantie' doorbrachten in het Gein. Waarom zouden zij toen zo graag aan het Gein hebben vertoefd? En is het niet fantastisch dat het Gein nog stééds zo mooi is?! Ze herbouwden de gevel van de buitenplaats met natuurlijke materialen (leem en strobalen) en richtten de buitenplaats verder in met een oprijlaan, waterput en vijver. Op de Geindag zijn ze even de barones, kok, boer, bediende, die bezoekers van harte welkom heten.

'BuitenPlaats' is één van de tien workshops die gedurende drie weken zijn gehouden door 13 kunstenaars met een BIK-opleiding (Beroepskunstenaars In de Klas) op locaties aan het Gein. Het project

heeft 290 kinderen van acht scholen uit Abcoude, Baambrugge, Amsterdam Zuidoost en Driemond laten proeven van het schone Gein. Zij verwerkten hun indrukken in eigen kunstwerken, die zij zelf aan het publiek op de Geindag presenteerden. Op de Geindag kon je met een huifkar langs alle locaties, er voer een bootje vol muziek heen en weer, er viel te proeven van een suikerspin, een kopje koffie bij Anna Haen of thee bij Jan van Kempen. De kinderen waren met recht apetrots op wat ze gemaakt hadden, en de kunstenaars op de kinderen! Aan Geindag 2013 wordt gewerkt!

Zie ook www.geindag.wordpress.com

Moon Wolters

De molen als inspiratiebron!

Stichting Molen Delphine heeft het initiatief genomen om vanaf dit voorjaar diverse activiteiten en evenementen te organiseren om u vanuit de Molen Delphine te inspireren.

Lezing:

19 juni om 15.00 Geert Kimpen : de lezing naar aanleiding van zijn nieuwe boek “Rachel of het mysterie van de liefde”. Entree € 7,50. Reserveren kan via www.molendelphine.nl

Openluchtconcerten:

- 29 juli om 19.30 het Ricciotti Ensemble
- 4 september Het Mondriaankwartet i.s.m. Guus Janssen met het programma RED, YelloW & Boogie Woogie.

Workshops:

10 en 11 september	Dichtersworkshop door Ineke Holzhaus
17 en 18 september	Schilderen met de Rembrandttechniek
15 en 16 oktober	Waargebeurde verhalen door Eugène Ligtoet
22 en 23 oktober	Griezelverhalen door Helga Ruebsamen
12 en 13 november	Illustreer je eigen gedicht: Pen en Penseel, Wendela de Vries

En er volgt nog een fotografieworkshop Focus op Wieken, datum nog niet bekend.

Ook geven wij workshops voor kinderen vanuit de Molen. Wellicht een leuk en informatief uitje voor een feestje..... Aanmelden en informatie via de site vanaf 1 juni 2011.

Net als de Molen is ons aanbod in beweging. Kijk dus regelmatig op onze site voor de nieuwste activiteiten of meldt u aan voor onze nieuwsbrief!

U bent van harte welkom!!!

Laatste nieuws bootjes Nauwe Gein:

Op 16 maart j.l. heeft de bestuursrechter de booteigenaren in het ongelijk gesteld: hun bootjes moeten inderdaad nu weg.

Waternet heeft de "illegaal" afgemeerde bootjes genoteerd en dreigt met een dwangsom.

De waterdragers van het Gein

(een kleine hulde)

Mensen houden van
bomen in het Gein.
Als er niet genoeg van zijn
planten ze vruchtboompjes
aan de rand,
die ondanks de kantjesmaaiers
moeten groeien.

Weken van droogte
zijn een gevaar.
Maar dan dragen ze
water met elkaar,
want de boompjes
moeten groeien,
de bloesems zullen bloeien.
En de vruchten
worden uitgedeeld,
zolang de waterdragers
water sproeien.
Zo blijft er leven in het Gein.
Want deze mensen
houden van bomen
en deze bomen
maken mooie mensen!

Anneke de Groot

Rembrandt en Mondriaan

Denkend aan Mordor kan ik niet slapen, niet slapend denk ik aan Mordor.

Industrieterreinen, shoppingmalls, oprukkend asfalt, kolencentrales, kleinburgerlijke woonkazernes waar alleen diehards zich niet direct opknopen.

Met lede ogen zie ik aan hoe mijn oneindig laagland wordt gemordoriseerd.

Met de attributen van Mammon, even lelijk als de afgod zelf. Is mijn Gollandija hier nog tegen opgewassen?

De allerwijsten der wijzen, de dichters, zeggen: het leven houdt zijn wonderen verborgen tot het ze, opeens, toont in hun hoge staat.

Voor mij geen ontdekking van de hemel, maar het Gein, een bescheiden riviertje tussen Abcoude en de Weespertrekvaart.

Het begint al voor ik het riviertje zelf in zicht krijg, tussen de laatste resten stad en de weilanden. De einder badend in magisch licht, twee kerktorens, wat houtwalletjes, een molentje, lome koeien, die de weilanden omtoveren tot een verwaaide tuin.

De belofte als een voorbode van geluk. Want het Gein, met zijn meanderende bescheidenheid, het fonkelende spel tussen zijn wateren en het licht, zijn transparante vegetatie, zijn tikkeltje verwaarloosde boomgaarden uit de landschappen van mijn kindertijd, dat Gein is het geluk.

Jarenlang heb ik geweigerd om ook maar iets van een analyse op mijn verzaligde hoofd los te laten, doodsbang om mijn authentieke Gein-roes om zeep te helpen. Maar op een dag wist ik het opeens, bij de zoveelste aanblik van het zondagsschooltje en

de moestuin met boerenkool, preien en sperziebonen. Kijken is ook een analyse, omdat we dan even uit onszelf treden en zo de broodnodige afstand creëren.

Op die dag gaf het Gein me zijn raadsel prijs en bracht me in een vervoering van een heel andere orde dan mijn gangbare bewondering voor het Hollandse landschap. Ik bewoog me door een ruimte waar ongekende schatten waren gecodeerd. Ik zag de tekeningen van Rembrandt tot leven komen en die van de jonge Mondriaan, omzoomd door de drieste penseelstreek van de Franse impressionisten, een weemoedig Russisch landschap met grazende paarden uit de films van Tarkovsky en onder een bomengroep een onvervalste Potter. Boven dit alles het uitspannel van El Greco, bewolkt door heiligen en maagden achter imposante wolken.

Explosie in het Gein

De zomer die begon in de afgelopen aprilmaand, veroorzaakte een explosie in de natuur, ook in Het Geingebied.

Kunnen we meestal genieten van kleuren en geuren die in een seizoen gebonden, chronologische volgorde verschijnen en verdwijnen, nu kwam bijna alles tegelijk en konden de zintuigen de snelheid nauwelijks bijhouden.. zoveel!

Het begint in maart altijd met die zachtgroene waas over de bomen waar je van kunt genieten doordat het zonlicht nog ongehinderd door de bomen schijnt. Vervolgens weerkaatsen speenkruid-sterretjes, dotterbloem en paardenbloem het zonlicht met hun felgeel tegen het groen. Maar sneller dan anders verdween deze keer het zachtgroen om plaats te maken voor bladergroen dat mooi afstak tegen de intens blauwe luchten van de vroege droogte. Tegelijk al met het geel kwamen de parse kleuren van o.a. pinksterbloemen en van de sering die met hun verrukkelijke lentegeur de lucht verzachtten.

Het wit van de meidoorn verdween alweer in april om plaats te maken voor de witte bloesem van de lijsterbes. De vlier, die meestal nog een voorlopig laatste bloesemgroet in juni geeft, vertoonde eind mei al de groene "kraaltjes" die de voorlopers zijn van de donkerparse besjes.

Dit alles vormde een heftige, jammer genoeg wat kortdurende, lofzang op het lenteseizoen van dit jaar.

Behalve kleuren en geuren van bomen, struiken en bloemen, deden ook de vogels mee met deze explosie en konden we genieten van de kristalheldere zang van verschillende zwartkopjes vermengd met de heldere trillers van het roodborstje. Gelukkig ook weer meerdere fitissen in het Gein met hun

Juich niet te vroeg, Mordorianen. De zachte krachten zullen overwinnen, aan het eind.

© Sana Valiulina (uit het NRC, 7 januari 2011)

melodietje dat van "optimistisch omhoog, overgaat in een wat pessimistisch aandoende neerdaling: het wordt morgen mooi weer o nee, toch nog niet... (zo kun je die zang een beetje herkennen!). Al in de eerste week van april was het vrolijke gekwetter van de boerenwaluw hier weer te horen. (Helaas moest dit jaar worden uitgeroepen tot JAAR VAN DE BOERENZWALUW vanwege het feit dat deze ook op de "rode lijst" staat). Maar vandaag zag ik alweer het eerst uitgekomen broedsel dat in de lucht gevoerd werd door de ouders die later al snel weer voor een volgende leg zullen gaan zorgen. Hoog in de blauwe lucht ook weer die "verlangende" kreten van zwevende buizerds. Als bijeenhoudend ritme daartussendoor steeds het geluid van de tjiftaf, aldoor z'n eigen naam roepend. Ook de koekoek was er al weer vroeg bij, van ver en dichtbij hoorde je deze boef roepen, hopelijk niet op weg om haar ei in het nestje van de dappere kleine karekiet te deponeren die zo luidkeels zingend in het riet onze nachtrust begeleidt. In de tuin alweer de nieuwsgierige zweefvliegjes en de gezellig brommende hommels op zoek naar honinggeurtjes. Wit kantwerk van het fluitenkruid in de bermen, de weilanden vol paarden- en pinksterbloemen, de oeverlanden paars en geel van de eerste dotterbloemen en een zee van echte koekoeksbloemen: april in Het Gein was een feest voor oog en oor!

Anneke de Groot

Verliefdheid op de Wilhelminabrug

Aan de hand van de graffiti op de leuning van de Wilhelminabrug kan men jaren van verliefdheid en romantische wandelingen langs het Gein aflezen. Tot voor kort was zelfs nog het hartje met de namen Ronald en Tanja te onderscheiden. Zij wonen inmiddels al jaren in Denemarken, hebben al grote kinderen, en het schriftelijk bewijs van hun vrijage is na al die jaren weggerot. Ook in 1967 dreigde teloorgang door verwaarlozing van deze markante en inderdaad-romantische brug. Dankzij een oproep van Jan Trouw in de VAR en het inzamelen van handtekeningen en geld door inwoners van Abcoude kon herstel van de brug in 1970 gerealiseerd worden.

Spaar het Gein heeft onlangs met de gemeente overleg gehad over de noodzaak tot onderhoud van de brug. De gemeente heeft toegezegd daar aandacht aan te besteden. Vorige maand is de brug schoongemaakt. Nu is het wachten op herstel- en verfwerk. Hopelijk gaat dat niet te lang duren!

In de volgende nieuwsbrief hoort u er meer over.

GW

Het bestuur van Spaar het Gein

Voorzitter:

Tjebbe de Boer 0294 28 4531 • deboermetz@chello.nl

Secretaris:

Anneke de Groot 0294 28 48 07 •
f2ha.a.de.groot66@hetnet.nl

Penningmeester

Rien Leemans 0294 28 50 99 • fax 08 47 31 51 42
info@spaarhetgein.nl

Leden:

Femke Hak 0294 28 13 48 • femke.hak@ziezo.biz
Arnold van de Klundert 0294 28 57 36 •
arnold@antenna.nl
Tom Snoek 0294 28 34 01 •
snoek.mariashoeve@rumaweb.nl
Christiaan v.d. Anker •
Christian_van_den_anker@hotmail.com

De Nieuwsbrief van de vereniging Spaar het Gein verschijnt tweemaal per jaar en wordt gratis aan de leden toegezonden. Lezers zijn van harte uitgenodigd om kopy in te zenden. Wij denken aan stukjes over onderwerpen die te maken hebben met de geschiedenis, de actuele situatie of de toekomst van het Gein. Voor het samenstellen en bijhouden van een archief willen wij graag beschikken over allerlei materiaal, geschreven teksten, dia's of foto's.

Redactie:

Arnold van de Klundert
Kerkstraat 32-B • 1391 HC Abcoude
Tel: 0294 28 57 36 • arnold@antenna.nl
Gay Jannette Walen
Stationsstraat 22 • 1391 GP Abcoude
Tel. 0294 28 48 50 • g.jannettewalen@hetnet.nl

Fotografie:

Anneke de Groot • Jan Dulfer
Jan Beekman • Moon Wolters
Gay Jannette Walen • Bart Vreeken

Vormgeving:

Pier 19 Grafisch ontwerpers Utrecht, Theo Snoek

Ja, ik geef mij op als lid van de Vereniging Spaar het Gein. U kunt zich ook via www.spaarhetgein.nl opgeven

naam:
straat:
postcode:
woonplaats:

Ik betaal € 8,- (meer mag ook) na ontvangst van een acceptgirokaart.

Opsturen naar:
Rien Leemans,
Gein Noord 18, 1391 GZ Abcoude